

Nebojsa Covic, potpredsednik Vlade Srbije **STA SU NOVE VLASTI URADILE NA KOSOVU I** **METOHJI, A STA JE PLANIRANO**

BEC - Potpredsednik Vlade Srbije Nebojsa Covic izneo je pred Stalnim savetom OEBS u Becu realizovane i planirane aktivnosti srpskih i jugoslovenskih vlasti na jugu Srbije i Kosovu i Metohiji.

Kosovo i Metohija

Uradjeno

Vlasti SRJ i RS pokazale su cvrstu opredeljenost za resavanje krize na Kosovu kroz punu implementaciju Rezolucije 1244 SB UN. Najvisi drzavni funkcioneri pozvali su Srbe sa Kosova da se registruju i izadju na kosovske izbore sa jedinstvenom listom koalicije "Povratak". SRJ i Unmik potpisali su 5. novembra 2001. godine Zajednicki dokument kojim se potvrđuju osnovni principi Rezolucije 1244 i obostrano uverenje da se Rezolucija može uspesno primeniti jedino zajednickim delovanjem. Konstituisana je Visoka radna grupa sa zadatkom da obezbedi trajan i održiv kooperativan pristup prema oblastima od obostranog interesa i zajednicke brige da bi se osigurale pravovremene i redovne

konsultacije i saradnja. U okviru Visoke radne grupe do sada su osnovana radna tela za:

- 1) povratak izbeglih i prognanih
- 2) sudstvo
- 3) nestala lica
- 4) zeleznicu, kao i Zajednicki komitet za policijsku saradnju.

I pored velikih zajednickih napora, jos uvek nisu ostvareni zadovoljavajuci rezultati u pogledu bezbednosti, slobode kretanja, zastite ljudskih prava i interesa Srba i drugih zajednica na Kosovu. Poznato je da je u toku rata isterano, ili izbeglo sa Kosova nekoliko stotina hiljada Albanaca. Svestan sam da je to imalo obelezje etnickog ciscenja, drugim recima, etnickog preobrazaja pokrajine. Nisam, medjutim, uveren da se dovoljno uocava da se posle dolaska medjunarodnih snaga na Kosovo, dogadja inverzan proces etnickog ciscenja srpskog i ostalog nealbanskog stanovnistva. Da bi se zaustavio ovaj proces, moramo sve uciniti da se na Kosovo vrati srpsko, crnogorsko, hrvatsko, muslimansko, goransko stanovnistvo. Od 20. juna 1999. godine od 226.000 izbeglih i raseljenih Srba i nealbanaaca vratilo se samo 126 gradjana. Ovaj pokazatelj u odnosu na pomenute podatke o povratku interno raseljenih lica albanske nacionalnosti na jugu Srbije (za osam meseci 8.982 povratnika) dovoljno govori sam za sebe.

Ukoliko se ovakav proces nastavi, to nedvosmisleno vodi ka stvaranju etnicki cistog Kosova, a time i bitno ugrozava stabilnost regiona.

Predvidjeno

Na Kosovu je potrebno obezbediti u saradnji sa MZ i Unmikom:

- punu implementaciju Rezolucije 1244
- potpunu slobodu kretanja i bezbednost uz postovanje ljudskih prava
- povratak svih raseljenih lica i izbeglica - otklanjanje opravdane zabrinutosti Srba i drugih zajednica za buducnost zivota na Kosovu
- postupanje bez diskriminacije prema svim gradjanima, kao osnova za multietnicko, multikonfesionalno i multikulturno Kosovo
- zastitu prava i interesa Srba i drugih zajednica na Kosovu, ukljucujuci principe iz Rezolucije, suverenitet i teritorijalnu integritet SRJ i Ustavni okvir za privremenu samoupravu
- potvrdu stava da buduci status Kosova ne može biti promenjen bilo kojom akcijom koju preduzimaju privremene institucije samouprave
- vecu saradnju izmedju Beograda i Pristine uz uspostavljanje iskrenog dijaloga u cilju medjuetnickog pomirenja i normalizacije zivota na Kosovu.

- resavanje pitanja nestalih i kidnapovanih lica
- ekshumaciju i identifikaciju svih posmrtnih ostataka
- etnicki nepristrasno sudstvo kroz povecano prisustvo medjunarodnih sudija i tuzilaca i integraciju srpskih sudija i tuzilaca
- resenje problema pritvorenih Srba, kao i pritvorenih Albanaca u centralnoj Srbiji
- vecu saradnju izmedju Unmika i Republike Srbije u javnom sektoru, privredi, fiskalnom i monetarnom sistemu u cilju sto bolje harmonizacije sa standardima EU
- neotudjivo pravo na zastitu privatne svojine, aktivniji pristup u radu agencije HPD-Habitat
- zastitu spomenika kulture i kulturnih dobara
- odlucniju borbu protiv kriminala i kriminalnih organizacija u oblastima trgovine drogom i belim robljem, pranja novca i svercovanja oruzja, kroz bolju koordinaciju, razmenu informacija i saradnju
- borbu protiv terorizma
- zastupljenost Srba u kosovskoj policijskoj sluzbi, tako da sve zajednice mogu imati poverenje u profesionalne i multietnicke policijske snage
- multijezičku i multietnicku administraciju kroz zastupljenost Srba i drugih zajednica u privremenim institucijama samouprave proporcionalno njihovoj zastupljenosti u Skupstini Kosova
- funkcionisanje struktura lokalnih zajednica u kojima ce zastupljenost Srba drugih zajednica biti proporcionalna njihovoj zastupljenosti u opstinskim skupstinama
- obrazovanje srpske zajednice na srpskom jeziku od osnovne skole do univerziteta i odgovarajucu kompatibilnost nastavnih programa obrazovnih struktura Srba na Kosovu sa obrazovnim sistemom Republike Srbije
- aktiviranje svih privrednih i javnih potencijala u funkciji uposljanja velikog broja nezaposlenih stanovnika Kosova
- sirenje informacija, ukljucujuci i SRJ, i medija usmerenih na srpsku zajednicu na Kosovu uz osnivanje novih nezavisnih televizijskih i radio stanica - otvaranje kancelarija Koordinacionog centra Vlade SRJ i Vlade RS na usaglasenim lokacijama na Kosovu. Za sve ovo potreban je jos visi nivo saradnje izmedju Unmika, SRJ i RS, kao i bolja i veca koordinacija dve misije OSCE koje treba da saradjuju na resavanju citavog niza problema.

Narocito je vazno da se u saradnji sa OEBS i Unmikom na jesen 2002. godine organizuju izbori za lokalne vlasti - opštine na Kosovu.

Potpuno smo opredeljeni za saradnju sa novim sefom misije OEBS na Kosovu, gospodinom Paskalom Fieskom, i ocekujemo uspostavljanje potpune koordinacije i sinhronizacije sa misijama OEBS u Beogradu i Pristini. Od izuzetne vaznosti za regionalnu bezbednost je povezivanje i potpuna saradnja misija OEBS u Jugoslaviji (Beograd i Pristini) sa misijama OEBS u Makedoniji i Albaniji. Vlasti SRJ i Srbije su opredeljene za punu saradnju i podrsku novom specijalnom predstavniku gen. sekretara UN, g. Stajneru na implementaciji Rezolucije i sprovođenju Zajednickog dokumenta. Potrebno je da zajednickim naporima deblokiramo proces stvaranja privremenih institucija samouprave na Kosovu u cilju obrazovanja multietnicke vlade strucnjaka, a ne politickih lidera. Neophodan je dijalog svih predstavnika etnickih zajednica uz prisustvo Unmika i SRJ, koje bi medjusobno garantovale slobodu kretanja, bezbednost, povratak raseljenih i prognanih, imovinsku sigurnost i iskrenu opredeljenost ka izgradnji multietnickog Kosova, bez prejudiciranja konacnog statusa.

Jako je vazno da se u Makedoniji obezbedi stabilnost i mir, uz ocuvanje teritorijalnog integriteta i suvereniteta. Neophodna je puna implementacija Ohridskog sporazuma, prozuetak mandata NATO snagama nakon 26. marta, povlacenje specijalnih jedinica "Lavovi" u kasarne i njihova obuka od strane OEBS i drugih medjunarodnih organizacija, zakon o amnestiji u koji bi se ukljucili rokovi za predaju oruzja i napustanje bespravno zauzete imovine, raspisivanje izbora, granicna i prekogranicna sigurnost koju treba posmatrati u regionalnom kontekstu, a u cilju sprecavanja multietnickog kriminala i terorizma. Na sve probleme izazvane nasiljem potrebno je da primenimo regionalni pristup i zato mislim da treba razmisliti da li su se stekli uslovi za formiranje radne grupe za bezbednost na Balkanu u okviru OEBS.

Sigurno ne bismo dosli do rezultata do kojih smo dosli na jugu Srbije da nismo imali podrsku OEBS i ostalih medjunarodnih organizacija. Zato nam je neophodna vasa iskrena pomoc i podrška u projektima: multietnicke policije, reforme medija, stalnom mehanizmu pracenja sprovođenja plana, jasanju nezavisnost sudstva, borbi protiv korupcije i kriminala, ostvarivanju vece saradnje sa kancelarijom OEBS na Kosovu. Isticem, takodje, da su aktivnosti misije OEBS u SRJ znacajno doprinele i doprinose stabilizaciji ekonomske situacije u zemlji, jer je vladavina zakona i sudstva preduslov za jasanje privrede i investiciona ulaganja.

Uci dolaska novog sefa Civilne misije UN za Kosovo i Metohiju

SVE OCI UPRTE U MIHAELA STAJNERA

Pristina, 11. februara

Personalne promene na celu Unmika, odnosno postavljanje sefa civilne misije UN na Kosovu i Metohiji Mihaela Stajnera (52) mnogi vide kao rasplet krize na kosovskoj politickoj sceni. Ovaj bečki djak sa velikim balkanskim iskustvom i ministar u Srederovoj vladi, koga su visokotirazni nemacki dnevници ocenili kao "malog Kisindzera", dolazi posle dvomeseecnog vakuuma, nakon iznenadne ostavke Hansa Hekerupa.

Tokom dvomesečne pauze, posle odlaska Hekerupa, cije je mesto zauzeo Carls Brejsou, zamenik specijalnog predstavnika generalnog sekretara UN, usledilo je samo konstituisanje parlamenta Kosova i Metohije, ali ne i usaglasavanje stavova sto se tice uspostavljanja privremenih institucija vlasti i njenog funkcionisanja.

Glavni krivci za postojeće stanje

Glavni krivci za ovakvo stanje, kako se moglo i videti, jesu lideri tri vodeće albanske političke partije u kosmetskom parlamentu, olicene u lideru Demokratskog saveza Kosova Ibrahimu Rugovi, lideru Demokratske partije Kosova Hasimu Taciju i prvom coveku Alijanse za budućnost Kosova Ramusu Haradinaju.

Treća po važnosti politička grupacija u parlamentu, srpski koalicioni blok "Povratak", sve vreme ostala je po strani, jer je politički prvaci albanskih partija izgleda nisu videli kao relevantnog partnera.

Dolazak Mihaela Stajnera i srpska i albanska strana ocenjuju kao dolazak coveka koji ce resiti politicku krizu u Skupstini i na Kosovu i Metohiji. Obe strane su uverene da ce on biti objektivniji i hrabriji od svojih prethodnika

Bernara Kusnera i Hansa Hekerupa.

Tri vodeće političke albanske partije, kako ocenjuju albanski mediji, uglavnom pozitivno reaguju na dolazak Stajnera i izrazavaju odredjena ocekivanja. Tako Demokratski savez Kosova Ibrahima Rugove ocekuje da ce Stajner pomoci u demokratizaciji Pokrajine i da ce doprineti ekonomskom jaccanju regiona. Portparol te partije Kolj Berisa podseca da je kosovska privreda u kolapsu, da fabrike ne rade, da su radnici bez posla. Berisa ocekuje da ce novi sef civilne misije UN pomoci privrednom razvoju regiona i da ce Kosovo biti i politicki i ekonomski priblizeno Evropi. Druge dve opozicione partije kosovskih Albanaca imaju gotovo isti stav.

Partije Hasima Tacija i Ramusa Haradinaja izrazavaju ocekivanja da ce Stajner pomoci da se do kraja dovede zapocet proces formiranja kosovskih institucija i da ce Kosovo, kako naglasavaju, napokon dobiti "vladu nacionalnog jedinstva". Portparol Alijanse za budućnost Kosova Bujar Dugoli kaze da to treba da bude prioritet Stajnera, jer ce na taj nacin, kada institucije budu formirane, i samom Unmiku biti lakse da izvrši svoje zadatke na Kosovu i Metohiji.

Srbi ocekuju bezbedan zivot

Na drugoj strani, velika ocekivanja postoje i kod Srba na Kosmetu. Sef koalicionog srpskog bloka "Povratak" Rada Trajkovic ocenjuje i nada se da ce Stajner biti bolji od svojih prethodnika i ocekuje da ce se u potpunosti pridrzavati Rezolucije 1244, uverena je da ce Srbima obezbediti elementarne uslove za bezbedan zivot: slobodu kretanja, masovniji povratak, rasvetljavanje sudbine kidnapovanih i nestalih. Rada Trajkovic se takodje nada da ce Stajner ojacati poziciju na relaciji Unmik- Beograd. Clan srpske koalicije "Povratak" Nenad Radosavljevic smatra da ce se dolaskom Stajnera "napokon raskrstiti sa ekstremistima na obe strane, ukoliko se bude zelelo da Kosovo i Metohija budu deo Evrope". To je, zakljucio je, i osnovni zadatak mirovne misije u juznoj srpskoj pokrajini. Radosavljevic kaze da neke stvari moraju da se zaborave i da se preko njih mora preci.

Biljana Radomirovic

STAJNER: PRVI ZADATAK FORMIRANJE VLADE KOSOVA

NjUJORK 09.02.2002 (Tanjug) - Novi sef UNMIK Mihael Stajner, koji preuzima dužnost celnika Civilne misije UN na Kosovu 14. februara ,izjavio je da ce njegov prvi posao biti resavanje sadasnje politicke krize medju albanskim partijama odnosno izbor vlade u toj srpskoj pokrajini.

Juce u Pristini

POTPISANI PROTOKOLI ZA RASVETLJAVANJE SUDBINE NESTALIH

Predstavnici Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju i UNMIK-a juce su u Pristini potpisali tri protokola ciji je cilj da se, u saradnji sa UNMIK-om, sto pre rasvetli sudbina nestalih na podrucju Kosova i Metohije, saopsteno je iz Koordinacionog centra.

Clanovi Koordinacionog centra Svetislav Djurdjevic i Gvozden Gagic su sa predstavnicima UNMIK-a, u

okviru radne grupe ovog centra i UNMIK-a za nestala lica, potpisali protokole o razmeni forenzickih eksperata i ekspertiza, prekograničnoj repatrijaciji i identifikaciji posmrtnih ostataka i zajednickim verifikacionim timovima za skrivene zatvore.

U saopštenju se navodi da je dogovoreno da se ucesce Medjunarodne komisije za nestala lica utvrdi naknadno, tako sto bi protokolarno pismo potpisali predstavnici Koordinacionog centra, UNMIK-a i te komisije.

Zakonski predlog republike Vlade

MATICNE KNJIGE SA KOSOVA I METOHIJE U SRBIJI

Amandmanima na predlog dopune Zakona o maticnim knjigama, koje je juce dostavila Skupstini Srbije na odlucivanje, republika vlada predlozila je da maticne knjige za podrucje Kosova i Metohije vode organi Nisa, Kragujevca, Kraljeva, Krusevca, Jagodine, Vranja i Leskovca.

Tako bi organi grada Nisa evidentirali maticne podatke gradjana opstina Pristina, Podujevo, Glogovac, Obilic, Lipljan i Kosovo Polje, Kragujevca za opstine Pec, Istok i Klina, Kraljeva za opstine Kosovska Mitrovica, Srbica, Zubin Potok, Vucitrn, Zvecan i Leposavic.

Maticne knjige za gradjane Prizrena, Orahovca, Suve Reke i Gore vodice se u opstini Krusevac, Djakovice i Decana u opstini Jagodina, Gnjilana, Vitine, Kosovske Kamenice i Novog Brda u Vranju, a Urosevca, Kacanika, Stimlja i Strpca u Leskovcu.

Vlada je takodje predlozila parlamentu da usvoji i resenje po kojem ce ubuduće podaci o rodjenju, zaključenju braka i smrti, za drzavljanke SFRJ koji su imali drzavljanstvo druge republike te federacije ili su bili drzavljanke druge drzave nastale na teritoriji bivse SFRJ, a u medjuvremenu su stekli jugoslovensko drzavljanstvo, biti upisani u maticne knjige prema mestu svog prebivalista.

Istraga haskog tribunala o Kosovu i Metohiji

POKRENUT PROCES SVEDOCENJA O ZLOCINIMA NAD SRBIMA

Predstavnici haskog suda u Beogradu juce su u razgovoru sa delegacijom Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju saopstili da je "pokrenut proces svjedocenja o zlocinima pocinjenim nad Srbima" na Kosovu i Metohiji i da je tribunal preduzeo mere za gonjenje pocinilaca ovih zlocina.

U saopštenju Koordinacionog centra navodi se da je na sastanku pokrenut niz pitanja koja se ticu nestalih na Kosovu i Metohiji i da je dogovoreno da delegacija Koordinacionog centra pregleda u Hagu dokumentaciju koju poseduje haski tribunal o nestalima.

U razgovoru su ucestvovali predsednik i clanovi Centra Nebojsa Covic i general Svetislav Djurdjevic i potpukovnik Gvozden Gagic, predstavnici Udruzenja porodica nestalih i kidnapovanih sa Kosova i Metohije i sef kancelarije haskog suda u Beogradu Dejan Mihov i sef Odeljenja za istrage Kancelarije tuzioca u Hagu Patrik Lopez-Terez.

Najava Olivera Ivanovica, clana Predsednistva Skupstine Kosova i Metohije

POVRATAK U OSOJANE JE KLJUC AKCIJE

Jagodina, 9. februara (Beta)

Clan Predsednistva Skupstine Kosova Oliver Ivanovic najavio je danas da ce Srbija i Jugoslavija u prolece maksimalno pomoci brzu izgradnju kuca Srbima koji su se vratili u metohijsko selo Osojane. Za 125 Srba koji su se avgusta prosle godine vratili u Osojane kod Istoka do sada je izgradjeno 18 kuca a u toku je gradnja jos deset.

Ivanovic je jagodinskoj TV "Palma plus" rekao da je za vlasti u Beogradu i kosovske Srbe osojanska dolina "kljucna tacka povratka svih Srba u severni deo Metohije".

U opstinama Istok i Klina zivelo je preko 10.000 Srba a interesovanje za povratak na taj prostor je veliko, pa bi zato, smatra Ivanovic, bilo nuzno da se preko poljoprivrede i podizanja malih proizvodnih pogona Srbima obezbede i ekonomski uslovi za povratak.

Ivanovic je kritikovao medjunarodnu zajednicu koja je od svog prisustva na Kosovu, u protekle dve i po godine, u povratak Srba ulozila sredstva za izgradnju 56 kuca, dok je za u isto vreme obnovila ili sagradila 35.000 kuca za potrebe Albanaca.

"Medjunarodna zajednica je priznala da je to greska i nepravda prema Srbima, ali to priznanje ne moze da pomogne nasim sunarodnicima da imaju krov nad glavom", zakljucio je Ivanovic.

NOVICKI TRAZI OD ALBANACA DA PRESTANU SA NAPADIMA

Prizren - Ombudsman na Kosovu Marek Antoni Novicki pozvao je gradjane Prizrena da prestanu sa napadima i svakodnevnim uznemiravanjem Milosa Nekica, jednog od preostalih Srba u tom gradu.

Navodeci da je apel, jedini nacin kojim moze da utice na Albanace u Prizrenu da postede Nekica svakodnevnih neprilika, Novicki navodi da ovaj Srbin vec dve godine zivi sam, zatvoren u svojoj kuci.

Novicki u pismu gradjanima Prizrena navodi da okolnosti u kojima Nekic od 1999. godine zivi, tesko mogu da se nazovu zivotnim.

Nekic "je zabarikadiran u svojoj kuci, nema mogucnosti da je napusti ni zbog najosnovnijih razloga - kao sto su kupovanje hrane, dobijanje medicinske zastite, niti da popije soljicu kafe u lokalnom kaficu", istice Novicki. On postavlja gradjanima Prizrena vise pitanja: Zasto Nekic zivi na taj nacin?, Da li vi, stanovnici Prizrena smatrate da, starcu od 73 godine ne moze biti dozvoljeno da ima normalan zivot u vasem gradu, ukoliko nije iste etnicke pripadnosti kao vi? Ombudsman na Kosovu otvoreno kritikuje to sto mladi ljudi koji pohađaju medicinsku srednju skolu u blizini, smatraju da je bacanje kamenja preko zida Nekicevog dvorista, u nadi da ce ga povrediti ili osetiti njegovu kucu, "njihov dnevni ritual". (Beta)

WISE SRBA SA KOSOVA IZDRZAVA KAZNU ZATVORA BEZ OSNOVA

BEOGRAD 09.02.2002 (Blic) - Pristinski advokat Zivojin Jokanovic izjavio je danas da na Kosovu trenutno vise Srba izdrzava zatvorsku kaznu, iako su, naglasio je on, potpuno nevini. Pravosnazne presude za nekolicinu kosovskih Srba izrecene su, rekao je Jokanovic na konferenciji za novinare u Beogradu, "na osnovu laznog svedocenja Albanaca". Takva pojava, dodao je Jokanovic, prisutna je na Kosovu od jula meseca 1999. godine, od dolaska medjunarodnih civilnih i vojnih vlasti. Jokanovic je ocenio da su "decenijama generacije Albanaca na Kosovu indoktrinirane protiv Srba, Srbije i Jugoslavije i da ne cudu sto se danas na sudjenjima kosovskim Srbima pojavi i po 100 albanskih svedoka sa laznim iskazima".

POVRATAK OSUDIO PONASANJE UNMIK-a U MITROVICI I STRPCU

PRISTINA 09.02.2002 (Blic) - Koalicija "Povratak" osudila je danas stav i ponasanje UNMIK-a zbog ukidanja Skupstine opstine u severnoj Mitrovici i dovodjenja Albanaca na celo lokalne uprave u Strpcu, zahtevajuci istovremeno da UNMIK preispita sporne odluke ili da "probleme resi zajednicki na najvisem nivou". U reagovanju koalicije "Povratak" ocenjuje "da pokusaji UNMIK-a da nametne resenje koje nije u skladu sa principima demokratije, pravima i interesima svih zajednica na Kosovu i Metohiji, dodatno otejavaju napore u otpocinjanju nove faze u implementaciji Rezolucije 1244 Saveta bezbednosti UN i realizaciji zajednickog dokumenta SR Jugoslavija - UNMIK-a".

Miroslav Solevic na TV Leskovac

IDEMO KUCI PO SVAKU CENU

Leskovac - Miroslav Solevic, predsednik Skupstine Udruzenja Srba sa Kosova i Metohije "Kucni prag", ponovio je u kontakt emisiji TV Leskovac najavu da ce krajem maja ili pocetkom juna oko 100.000 Srba krenuti prema administrativnoj granici sa Kosovom.

On je kazao da ce pored akcije pod nazivom, "Hocemo kuci" biti pokrenuta i medijska akcija kojom ce se evropskoj i svetskoj javnosti prezentovati "realna slika o Srbima".

- Ovo sto mi pripremamo ima nacionalni znacaj i spada u akcije visokog rizika. Idemo kuci po svaku cenu. Iz pravca Makedonije, Srbije i Crne Gore prema Kosovu zatvoricemo sve puteve. Nastupacemo gandijevski, nenasilno, niko od nas nece smeti da poseduje licno naoruzanje.

Ispred nas ce se pojaviti Unmik i Kfor od kojih cemo traziti da nam obezbede prolaz ali oni ce sigurno reci kako ne mogu da nam garantuju bezbednost. Medjutim, oni su po Rezoluciji 1244 duzni su da nam garantuju i prolaz i bezbednost, kao i povratak kucama, kazao je Miroslav Solevic.

On je istakao da ovo udruzenje ima i uveravanje Rade Trajkovic, sefa poslanickog kluba koalicije Povratak, da ce 22 poslanika iz kosovskog parlamenta tada doci na administrativnu granicu i objasniti medjunarodnim snagama da je legitimno pravo Srba povratnika da odu svojim kucama.

Solevic je najavio da ce njegovo udruzenje traziti od Vlade Srbije da sastavni deo dokumentacije za predstojeci popis stanovnistva bude i jedan dopunski list kojim bi se registrovali iseljenici sa Kosova i njihovi potomci.

- Podaci poslednjeg regularnog popisa pre izbivanja Drugog svetskog rata, poklapaju se sa procenama albanskih autora i kazuju da je tada na prostoru Kosova i Metohije zivelo 440.000 pravoslavanih i 440.000 muhamedanaca. Od sestog aprila 1941. do danasnjih dana na sceni je stalna politika progona Srba i mi cemo zato 6. aprila obeleziti u Beogradu taj datum kao pocetak politike progona, kazao je Solevic najavljujuci da ce od medjunarodnih faktora koji su u ovome ucestvovali biti trazena naknada stete na ime porodica i pojedinaca.

Z. Rakic

***Americka kancelarija u Pristini, Sektor za odnose sa javnoscu
Saopstenje za stampu***

MEDJUNARODNA ZAJEDNICA PODRZAVA VLADAVINU ZAKONA I AKCIJE UNMIK-a I KFOR-a

Pristina 6 februar 2002- Kancelarije za vezu Sjedinjenih Drzava, Evropske Unije, Nemacke, Francuske, Italije, Danske i Britanije potpuno podrzavaju napore UNMIK-a i KFOR-a u njihovom mandatu odrzavanja reda i mira na Kosovu.

Uspostavljanje vladavine zakona je jedan od glavnih prioriteta. Ono jeste kamen temeljac na kojemu je izgradjena osnova demokratskog Kosova. Ako ce Kosovo da se uspostavi kao drustvo na osnovama demokratskih ideala i postivanju zakona, Kosovari mora da budu spremni da osude kriminalitet - bez obzira ko je izvrilac zlocina ili zrtva.

Trojica skoro uhapšenih muskaraca su pod sumnjom da su izvršili zlocine protiv njihovih sugradjana Albanskih Kosovara. Ovi pojedinci ce imati priliku da se brane od optuzbi na sudu pravde.

Kao prijatelji Kosova, mi zelimo da prenesemo u najjacem smislu da ova hapsenja nisu uperena protiv bilo koje organizacije. UNMIK je veoma jasno obznanio da ova hapsenja "nisu uperena protiv organizacija kojih su oni bili clanovi u to vreme, ili onih organizacija u kojima su oni trenutno zaposljeni". Ova tri pojedinaca su uhapšeni zbog tvrdnji o onome sta su oni ucinili kao pojedinci, o delima koja su suprotna svim prihvatljivim standardima i ponasanju i suprotna zakonima. Osnovni elemenat demokratije je da niko nije iznad zakona i da je svako podlezan vladavini zakona. Mi necemo tolerisati kulturu nekaznjavanja.

Molimo sve one koji imaju informacije o ovim slucajevima ili bilo kojim drugim zlocinima da podele te informacije sa organima za borbu protiv kriminala. Neprihvatljivo je da bilo koji pojedinac ili grupa sprecava primenu vladavinu zakona na Kosovu kroz zaplasivanja svedoka ili ostalih.

TROJICA CLANOVA BIVSE OVK OSUMNJICENI ZA SEST UBISTAVA

Pristina, 9. februara (Beta)

Trojicu nedavno uhapšenih pripadnika bivse Oslobojilacke vojske Kosova medjunarodno pravosudje u Pokrajini sumnjici za sest ubistava albanskih civila 1998. i 1999. godine, rekao je danas agenciji Beta sef UNMIK-ovog pravosudja Zan-Kristijan Kadi.

Kadi nije mogao da precizira za koliko su otmica i fizickih napada osumnjicena tri nekadasnja pripadnika rasformirane OVK, koji se u pritvoru nalaze od 28. januara 2002.

Datum pocetka sudskog procesa u njihovom slucaju jo nije odredjen, a u toku su sudska istraga i predprocesna saslanja, kazao je Kadi.

Nakon hapsenja, Ljatifu Gasiju, Naimu Kadriju i Nazifu Muhametiju odredjen je pritvor od mesec dana.

Njihovo hapsenje izazvalo je niz protesta i demonstracija sirom Pokrajine.

Protest oko 5.000 Albanaca u Pristini

TRAZE OSLOBADJANJE TRI PRIPADNIKA OVK

Pristina, 8. februara (Tanjug)

Nekoliko hiljada kosovskih Albanaca okupilo se danas u Pristini, trazeci pustanje iz zatvora tri bivsa pripadnika Oslobojilacke vojske Kosova koje su policijske snage UN uhapsile na osnovu optuzbi za ratne zlocine.

Protesti su bili mirni, ali je grupa od oko stotinu gradjana, uglavnom mladjih Albanaca, bacala kamenje na prostorije policije UN i lokalnih policijskih snaga, kao i na civile koji su sedeli u basti jednog hotela.

Portparol policije Civilne misije UN na Kosovu Derek Cepel izjavio je da su demonstranti uzvikivali slogane protiv UNMIK-a i trazili hitno oslobadjanje trojice Albanaca, prenosi nemacka agencija DPA. Prema agenciji Asosijeted pres, na danasnjim protestima ucestvovalo je oko 5.000 ljudi.

Talas protesta protiv UNMIK-a prosirio se Kosovom i Metohijom prosle nedelje kada su pripadnici medjunarodnih policijskih snaga uhapsili Latifa Gasija, Naima Kadriua i Nazifa Mehmetija, na osnovu optuzbi da su pocinili ratne zlocine nad albanskim civilima na Kosovu i Metohiji u periodu od septembra 1998. do juna 1999. godine.

U DEMONSTRACIJAMA POVREDJENA TRI PRIPADNIKA UNMIK-A I DVE ZENE

Pristina, 8. februara (Tanjug)

U protestima nekoliko hiljada kosovskih Albanaca koji su se danas okupili u Pristini, zahtevajuci pustanje iz zatvora tri bivsa pripadnika Oslobojilacke vojske Kosova (OVK), uhapsena na osnovu optuzbi za ratne zlocine, lakse su povredjena trojica pripadnika UNMIK-a, kao i dve zene.

Grupa od oko stotinu demonstranata, uglavnom mlađih Albanaca, bacala je kamenje na pripadnike lokalne policije i UNMIK-a, kao i na ljude koji su sedeli ispred hotela "Ilirija", medju kojima su povredjene dve zene, potvrdili su UNMIK i predstavnik tog hotela.

Kako prenosi agencija AP, osteceno je i jedno policijsko vozilo, a stakla na hotelu su demonstranti polupali kamenjem i ciglama, iritirani sto im se u protestu nisu pridruzili i ljudi koji su tu sedeli.

"Ovo je izuzetno tuzno i nepotrebno", rekao je predstavnik za stampu misije UN na Kosovu Sajmon Hejzlok.

Pre nego sto su se razisli, demonstranti su uzvikivali ime OVK i slogane protiv UNMIK-a, zahtevajuci da njegovi pripadnici napuste Kosovo.

Ovo je cetvrti protest otkako su pripadnici UNMIK-a i Kfora, 28. januara, uhapsili Albance Latifa Gasija, Naima Kadrijua i Nazifa Mehmetija, na osnovu optuzbi da su pocinili ratne zlocine nad albanskim civilima na Kosmetu u periodu od septembra 1998. do juna 1999. godine.

Posle protesta Albanaca u Pristini

KOSOVU PRETI LOM DRUSTVA

Pristina, 9. februara. Albanska stampa na Kosovu ocenjuje danas da se tokom jucerasnjih nemira u Pristini, na demonstracijama Albanaca nezadovoljnih hapsenjem trojice pripadnika bivse Oslobojilacke vojske Kosova, dogodio najozbiljniji konflikt sa predstavnicima medjunarodne zajednice od dolaska njenih misija u pokrajinu, pre dve i po godine.

Najtirniji albanski dnevnik "Koha ditore" pise da su protesti ispred nacionalnog pozorista u centru Pristine poceli mirno a da su završeni "aktima nasilja".

U nemirima su povredjeni gradjani, policajci i novinari a polupano je vise policijskih vozila, kao i stakla i inventar hotela "Kosovski bozur".

Dnevnik konstatuje da su parole sa demonstracija protiv UNMIK-a i Kfora "losa usluga" vecinskom narodu na Kosovu.

Izdavac "Koha ditore" Veton Suroi u tekstu pod naslovom "Falanga u Pristini" navodi da u postojećem institucionalnom, bezbednosnom i politickom vakuumu na Kosovu postoji strah da ne nastupi "lom drustva".

Dnevnik "Zeri" istice da je masa demonstranata demolirala nekoliko lokala i kamenovala policiju UNMIK-a u centru Pristine.

Organizacioni odbor za proteste se prema pisanju lista "Zeri" ogradjuje od izgrednika tokom jucerasnjih protesta, najavljujuci nova okupljanja sirom Kosova i insistiranje da trojica uhapsenih pripadnika bivse OVK budu oslobođeni.

"Zeri" u komentaru istice da za jucerasnje nasilje u Pristini nema i ne moze biti opravdanja i poziva kosovske politicare da je sada red na njih, da i oni to javno kazu".

Na Kosmetu moguc sukob izmedju Albanaca i Kfora

NEZADOVOLJNI POTEZIMA ADMINISTRACIJE UNMIKA

BEOGRAD - Jaz izmedju Unmikove administracije i kosmetskih Albanaca se produbljuje.

Demonstracije koje sirom ove pokrajine organizuju Unija nezavisnih studenata i veterani "OVK" povodom hapsenja trojice bivših pripadnika ove teroristicke organizacije, osumnjiceni za zlocine protiv Srba, u Pristini se tumace kao vrhunac nezadovoljstva Unmikovom administracijom. Strahuje se da bi ovo moglo da pokrene talas nasilja usmeren prema pripadnicima Unmika i Kfora. Tim pre sto je u petak prilikom demonstracija u Pristini povredjeno sestoro medjunarodnih policajaca.

Strah od novih sukoba je veliki. Na ovo upozoravaju i u DSK -u Ibrahima Rugove, koji kritikuju organizovanje protesta. Ocena rukovodstva ove partije, poznate po svojim umerenijim stavovima, je da postoje drugi nacini za izrazavanje nezadovoljstva. Pritom DSK upozorava da bi pogorsanje odnosa gradjana Kosova i Unmika bilo fatalno za ove prve.

Izvori "Glasa" iz Pristine tvrde da iza ovih protesta stoje nekadasnji lideri "OVK", Hasim Taci, Ramus Hajradinaj i Agim Ceku, za cije ratne zlocine bi mogao da se zainteresuje i Haski tribunal.

DPK Hasima Tacija smatra da se Unmik poneo "besmisleno" jer nema mandat da istrazuje ratne zlocine koji su u nadleznosti Haskog tribunala. Ocena AZBK Ramusa Hajradinaja je da je gnev gradjana posledica ranijih propalih pokusaja istrage u slucajevima poput onog u Merdaru i izrazava nadu da do pogorsanja odnosa Albanaca i Unmika neće doći.

Obavezna najava mitinga

Administracija Unmika saopstila je juce pravilnik organizovanja protestnih javnih okupljanja na podrucju Kosova i Metohije. Organizatori protestnih marseva ili demonstracija dužni da, u cilju odrzavanja javnog reda, sva okupljanja najave 48 casova ranije policiji Unmika, kao i da naznace svrhu, datum, vreme, mesto okupljanja i ime jedne osobe zaduzene za vezu sa policijom. Ukoliko bilo

ko ne ispuni navedene uslove, bice mu u roku od 24 casa pre zakazanog skupa javljeno da se predvidjeno okupljanje nece odrzati.

Premijer bivse kosovske vlade u egzilu vraća se na politicku scenu

BUJAR BUKOSI FORMIRA NOVU STRANKU

Pristina - Premijer bivse kosovske vlade u egzilu Bujar Bukosi, jedan od osnivača Demokratskog saveza Kosova, formiraće novu politicku stranku, piše pristinska štampa.

Bukosi je pristinskom dnevniku Koha ditore rekao da je to "jedna od mogućih opcija", a dnevnik Zeri navodi da je potvrda te vesti stigla iz diplomatskih izvora u Pristini. Medjunarodne diplomate su, kako se saznaje, još pre izvesnog vremena Bukosiju sugerisale da osnuje sopstvenu stranku, ali on sam kaže da čeka da se za to stvore uslovi.

Zeri ocenjuje da bi stranka Bujara Bukosija zapravo bila frakcija čiji je izvor u Demokratskom savezu Kosova. Bujar Bukosi je po uspostavljanju pluralizma u bivsoj SFRJ započeo karijeru u DSK, a potom je postao premijer kosovske vlade koja je više godina delovala u inostranstvu. Bukosi je poznat kao jedan od ključnih ljudi DSK, ali i protivnik politike predsednika te stranke Ibrahima Rugove. Bukosi je, prema pisanju Zerija, u vreme egzila bio blizak sa frakcijom koju je predvodio Hidajet Hisenija, koja se potom odvojila u samostalnu stranku. Bukosi je ostao u DSK, ali nije bio meću njegovim istaknutijim članovima. O njegovom neslaganju sa vrhom stranke govori činjenica da nema nijednu funkciju u DSK i da nije bio na listi kandidata za poslanike Skupštine Kosova i Metohije.

Bujar Bukosi je na celu nevladine organizacije "Unija fondova republike Kosova" koja je najviše angazovana u obnovi nekoliko ratom razorenih sela na Kosovu. (Beta)

Svetski terorista br. 1 i Tacij drugari sedam godina

BIN LADEN FINANSIRAO USTANAK PROTIV SRBA

BEOGRAD - Kosmet je, uz Albaniju posle dolaska Kfora juna 1999. godine, postao najveći evropski centar organizovanog kriminala, meka za trgovce drogom, oružjem, automobilima, belim robljem... Južna srpska pokrajina, istovremeno, postala je i stecište terorista iz islamskih zemalja.

Strane obavestajne službe, među kojima i američke, raspolazu podacima o sprezi nekadasnjeg lidera "OVK" Hasima Tacija sa Bin Ladenom. Nekadasnji šef albanske obavestajne službe Fatos Klossi potvrdio je da je Bin Laden boravio u Albaniji

devedesetih godina, gde je organizovao kampove za obuku terorista OVK. Podatke o sprezi Tacija sa Bin Ladenom ima i kandidat za predsednika Kosova, lider DSK-a Ibrahim Rugova. Posle proglašenja izbornih rezultata, Rugova je obećao da će obelodaniti dokaze o teroristickoj delatnosti svog politickog protivnika.

"Druženje" Tacija i Bin Ladena počelo je 1996. godine. Izvori "Glasa" navode podatak da je od 1996. do 2001. godine u poslove vezane za razne kriminalne radnje na Kosmetu Bin Laden uložio oko 200 miliona dolara. Sav novac isao je, a nasi izvori tvrde da još ide, preko gradjevinškog trgovinskog preduzeća u Albaniji koje zaposljava 500 ljudi. Preko ovih "gradjevinaca" finansirana je i borba albanskih terorista protiv jugoslovenskih snaga bezbednosti od 1996. do 1999. godine, u kojoj su učestvovali, kao borci ili vojni instruktori, i teroristi Al Kaide.

Deo zarade Bin Ladenu

Stvaranje kriminalistickih organizacija na Kosovu i Metohiji novcano je, između ostalih, pomagao i Osama bin Laden. Nasi izvori iz Pristine tvrde da dve trecine prihoda koje je stvorio organizovani kriminal na Kosovu i Metohiji ide vodji Al Kaide.

NEMAMO KONACNO RESENJE

U vakumu vlasti koji na Kosovu postoji od odlaska ranijeg šefa UNMIK-a Hansa Hekerupa krajem godine, najcesće je pominjano ime ambasadora Dzona Menzisa, šefa kancelarije SAD u Pristini. U njegovoj organizaciji, a često i pred kaminom u njegovoj rezidenciji, okupljaju se pojedinačno ili

svi zajedno lideri kosovskih Albanaca i Srba u pokusajima da se dogovore o izboru funkcionera novouspostavljene samouprave Kosova pod međunarodnim protektoratom.

Nosilac doktorata sa Berklija, gospodin Menzis je specijalista za izgradnju demokratskih institucija i nevladine organizacije, s velikim iskustvom na Balkanu. Svojevremeno je organizovao otvaranje Americkog univerziteta u Bugarskoj, a odmah po potpisivanju Dejtonskog sporazuma postavljen je za ambasadora SAD u Bosni i Hercegovini. Tada se sprijateljio s Mihaelom Stajnerom, cijem se dolasku na mesto sefa UNMIK-a raduje. Razgovor s ambasadorom Menzison, prvi za beogradsku stampu, vodjen je u ponedjeljak u americkim prostorijama na Dragodanu iznad Pristine, u vreme dok su ulicama glavnog grada pokrajine demonstrirale hiljade Albanaca zbog hapsenja trojice bivskih clanova OVK.

Razgovor smo poceli pitanjem kakva je tacno uloga kancelarije SAD u tekucim pregovorima oko izbora predsednika Kosova i predsednika vlade.

- Mi radimo zajedno sa svojim prijateljima i saveznicima, sa Ujedinjenim nacijama, zemljama clanicama NATO-a, Kfor-a, sa svima koji su ovde angazovani, i naravno sa svim stranama i partijama na Kosovu. Nemamo poseban interes za rezultat tih dogovora, osim da to bude deo demokratskog procesa. Ono sto pokusavamo, jeste da pomognemo ljudima da sami nadju put za resenje problema. Zato se sastajemo sa svima, dovodimo ih da svi zajedno razgovaraju, istrazuju razlicite opcije.. Zbog cega takvu medijaciju ne organizuje UNMIK, zasto ne na nekom drugom mestu?

- UNMIK nije zeleo da bude ukljucen u otpocinjavanje ovog procesa. Mi smo zadovoljni sto smo, zajedno s drugima, pripremili mogucnost da se ljudi okupe. Nema razloga zbog cega bismo bili ukljuceni u oblikovanje ishoda sem sto su ljudi zeleli da im pomognemo u trazanju mogucnosti da razgovaraju jedni s drugima.

Ipak je cudno sto UNMIK nije zeleo da ucini tako nesto?

- Nisam siguran da je to tako cudno, to je prosto nacin na koji se to ostvarilo. UNMIK ce mozda biti ponovo ukljucen, ne znamo jos. Videcemo sta ce se desiti u narednih nekoliko nedelja.

Gospodin Nebojsa Covic, potpredsednik Vlade Srbije, u jednom trenutku izjavio je da medjunarodna zajednica vrsi pritisak na srpsku stranu kada je u pitanju dogovor o izboru predsednika Kosova i predsednika vlade. Da li biste vi ipak vise voleli da vidite nekakav srpsko-albanski dogovor o tim funkcijama?

- Mi ne dajemo prednost nijednom konkretnom resenju, samo zelimo da vidimo da je vlada oformljena. Zeleli bismo da bude toliko siroko zasnovana koliko su spremni ljudi koji je prave, i da odrazava rezultate izbora. Izrazili smo zelju da vidimo "Povratak" kao aktivnu stranu koliko god je to moguće. Mislimo da mogucnosti za to postoje. Veoma nam je stalo da vidimo „Povrata“ kao deo tog procesa, ali niko ih ni na sta ne prisiljava. Ne mislimo da bi iko trebalo na nesto da ih prisiljava, bilo mi ovde, bilo u Beogradu. Oni treba da predstavljaju Srbe na Kosovu, interese onih koji ovde zive i ne treba da su podložni uticajima drugih nacija ili drugim uticajima.

Tesko je objasniti da ono sto ovde cinite u vezi s pregovorima oko izbora za najvise funkcije, predstavlja samo pružanje dobrih usluga. Ovako dugi pregovori pre se mogu videti kao slabost Sjedinjenih Drzava da ostvare uticaj na umesane strane.

- Mnogi ljudi ocekuju da mi nametnemo resenje, ali to nije demokratija. To nije nacin na koji mi radimo, nasa uloga ovde je samo da olaksamo, da im osiguramo mesto, da im omogucimo da smanje razlike, da istrazuju mogucnosti za izgradnju koalicija preko stranackih i etnickih linija, ali nije nas posao da namecemo resenja. Ne mislim da zbog toga delujemo slabo, to potvrđuje nasu resenost da necemo biti kolonijalna sila. To mi necemo raditi i medjunarodna zajednica nije ovde zbog toga. Mi smo ovde da pomognemo samoupravu, ali prva odgovornost samouprave je da upravlja. Pokusavamo da nadjemo nacin da pomognemo da oni upravljaju.

Postoje izvesna strahovanja medju Srbima da ce sporazum o saradnji UNMIK-a sa Beogradom, potpisan uoci izbora, biti delimicno napusten. Tokom izrade "Ustavnog okvira", Srbi su bili gotovo iskljuceni iz tog procesa, a onda je uoci izbora potisivanjem tog sporazuma i uspostavom radnih grupa izgledalo kao da je Beograd sve vise ukljucen u probleme na Kosovu.

- To je ukljucenost koja je prirodna i neophodna. Ona nije bez granica, ali jeste prirodna, kao sto rekoh. I neophodna, jer se moramo baviti pitanjima koja prelaze administrativne i druge granice. Potrebni su nam ti odnosi i potrebno je da budu dobri, snazni i prikladni. Na svakom stupnju Srbi su bili ukljuceni u ono sto se desava i oni ce nastaviti da igraju veoma znacajnu ulogu.

Koliko redovne kontakte imate sa Srbima na Kosovu a koliko sa Beogradom?

- Sa Srbima iz Beograda zapravo i nemam, ali sa Srbima na Kosovu sam stalno u kontaktu. Sreo sam skoro sve clanove koalicije „Povratak“ vise puta, mnogi od njih su dolazili i kod mene kuci. Mi imamo vrlo ziv interes da se to desi unutar citave srpske zajednice na Kosovu. Ja

redovno posećujem mesta na kojima Srbi žive, potpuno sam svestan njihovih briga i blisko saradujemo s mnogima od njih.

Kako komentarisete nedavno hapšenje tri bivša člana OVK koji su bili deo nekakve tajne službe, koja je, izgleda, pratila i članove UNMIK-a i Kfor-a? Imajući u vidu i svakodnevne demonstracije na kojima se zahteva njihovo puštanje iz pritvora, ne mislite li da sve to može biti opasno?

- Nadam se da nije opasno, policija radi svoj posao. Ne znam detalje slučaja i ne mogu ga komentarisati, ali nadamo se da neće biti opasno, zakon je zakon. Jedan od glavnih razloga zbog koga smo mi ovde jeste uspostavljanje vladavine prava, prvenstveno prava, da niko ne bude iznad zakona i da sistem zaista funkcioniše. Vaznost zakona je primarna i pravosudni sistem će ustanoviti da li ima krivice ili nema.

Dakle, vi ne biste rekli da to može signalizirati novi, cvrsci pristup prema bivšim članovima OVK?

- Nemamo predrasude, potpuno je pogrešno misliti da imamo. Nas interes je vladavina prava, nadam se da su ta hapšenja u skladu s tim i da nisu bazirana na predrasudama prema onome šta je neko radio u prošlosti, nego samo u slučaju kada se to protivi normama društva i zakona. Radimo s mnogim ljudima koji su bivši članovi OVK i verujemo da svi oni imaju svoju ulogu u društvu. Ali zakon je suveren i tako mora biti da bi društvo funkcionisalo, posebno demokratsko društvo.

Dakle, nema osnova za spekulacije da međunarodna zajednica ne želi da vidi Hasima Tacija kao premijera upravo zato što je i on bio u OVK?

- Apsolutno nema takvih preduslova, to nije naša namera, mi to nikada nismo rekli niti podržavamo takvu ideju...

A kako se osećate kada vidite parole "Okupatori napolje" na demonstracijama u centru Pristine? Čini se da među Albancima zahvalnost prema međunarodnoj zajednici počinje da nestaje.

- Nisam primetio da nestaje, mislim da ljudi cene ono zbog čega smo ovde - da stvorimo bezbedno okruženje, što radi Kfor, da uspostavimo vladavinu prava, jednakost svih građana pred zakonom i da niko ne stoji iznad zakona. Oko toga je najviše koncentrisan naš rad. Neki ljudi mogu reagovati, ali ja ne vidim to kao odbijanje međunarodnog prisustva. Ljudi cene prisustvo Kfora i ono što mi pokušavamo da uradimo. Ima onih koji su uključeni u ilegalne aktivnosti i oni to ne cene. U svakom društvu oni su neprijatelji dobre uprave i demokratije. Ti ljudi možda mogu da pobude strast među stanovništvom, ali ne zadugo niti veoma duboko. Ne vidim odbijanje međunarodne zajednice, to je nešto za šta se mi nadamo da će biti rešeno na sudu, gde je jedino prikladno mesto.

Da li očekujete povratak većeg broja Srba na Kosovo sledećeg proleća?

- Ne znam. Nadam se da svi ljudi koji žele da se vrate, to mogu i da učine. To je naš cilj. Mi smo posvećeni stvaranju bezbedne i sigurne sredine da ljudi mogu da se vrate. To trenutno nije savršeno, situacija je takva da nema uslova za sve da se vrate, ali naš cilj je da je napravimo takvom da to bude moguće. Da se svi ljudi vrate svojim domovima.

Kada je rec o najvažnijem pitanju, za Srbe najbolnijem problemu nestalih, u tome nema napretka.

- U toku su mnoge diskusije, ima nekih ideja. Ja ne bih želeo da se unesem u diskusiju između UNMIK-a i odgovarajućih vlasti, ali mislim da ima napretka. Taj napredak je nedovoljan. Što se nas tiče, mi bismo želeli da porodice saznaju šta se desilo s njihovim voljenima. Verujemo da to treba da se desi što je pre moguće. Da, ima stvari kojima se treba pozabaviti, ali mislim da se na njima radi. Možete li biti malo precizniji kada je rec o vašem viđenju budućeg konačnog rešenja statusa Kosova?

- Preravno je o tome govoriti, sve dok nemamo uslove u kojima će funkcionisati samouprava, s vladavinom zakona, poštovanjem prava svih ljudi, bezbednošću, procvatom ekonomije i razumevanjem i uspostavljanjem demokratskih institucija. Mi nismo blizu toga, ali nemamo predrasude, to je stvar diskusije i ne zasniva se na našim željama. Do određenog stepena to će biti zasnovano na onome što se desava ovde. Daleko smo od toga da određujemo kakav može biti konačan status i više od toga stvarno ne mogu da komentarisem.

Kako vidite budućnost jugoslovenske federacije, imajući u vidu pregovore između Srbije i Crne Gore i eventualne posledice na Kosovo u slučaju odvajanja Crne Gore?

- Verovatno bi trebalo da pitate mog kolegu, ambasadora Montgomerija o tome, jer to nije u mojoj nadležnosti. Postoji interes za pitanje šta budućnost SRJ znači za Kosovo, ali ne mogu da komentarisem hipotetičke situacije.

Da li mislite da će Rezolucija 1244 ostati vazeka iako ne bude SRJ?

- Zaista ne znam. Moraćemo da čekamo i vidimo šta će se dogoditi.

Postoje li razlike između pristupa SAD i Evropske unije kada je rec o Kosovu i uopšte o balkanskim pitanjima? Postoje inicijative za povlačenje američkih trupa iz ovog regiona, ali istovremeno i utisak da će SAD zadržati odlučujuću ulogu kada je rec o ključnim odlukama, uključujući i status Kosova.

- Ne mislim da ćemo mi zadržati odlučujuću ulogu, mi ćemo biti samo jedan od učesnika u diskusiji. Uvek će postojati neke razlike u pristupu, ali te su razlike male, i ne tiču se strategije. Podržavamo

Rezoluciju 1244, kao i nasi saveznici. To je izvrstan dokument koji definise nase ciljeve, ono sta pokusavamo da ucinimo i put koji je pred nama. Podržavamo to isto kao i nasi prijatelji i susedi u Evropi i ovde. Sto se toga tice, razlike su male.

SAD nemaju nameru da se povuku s Balkana pre nego sto se posao završi i to smo ponovili vise puta. Mi smo ovde da ostvarimo odredjene ciljeve koji jos nisu dostignuti. Ima jos mnogo toga da se uradi. Da, mi bismo zeleli da nase trupe odu kuci, i to smo rekli vise puta, ali mi smo zajedno usli u ovaj projekat i u njemu cemo zajedno i ostati. U ovom momentu nas posao nije završen i nemamo planova da se povucemo.

Balkan neće biti zanemaren zbog Avganistana ili nekih drugih podrucja?

- Zaboga, ne! Fokus se može premestiti, ali mi nećemo zaboraviti. Nastavljamo da radimo, svi mi ovde, ostajemo potpuno involvirani i posveceni nalazenju resenja i izgradnji novih odnosa u regionu. Ima li neke promene u politici SAD prema Balkanu, posebno kada je rec o Kosovu, posle dogadjaja od 11. septembra?

- Postoji veza kada je rec o stabilnosti ovde i na okolnim teritorijama. Mi smo vrlo cvrsti u svojim izjavama da ce provokacije od strane oruzanih grupa biti smatrane kao podrška teroristickim snagama. Izdali smo snazna upozorenja da stanovnici Kosova ne smeju biti ukljuceni u takve akcije, bilo ovde, bilo na susednim teritorijama. Stojimo i dalje pri tim upozorenjima.

Specijalni izaslanik SAD nadležan za saradnju s Tribunalom u Hagu ambasador Pjer Prosper, nedavno se sreo i s predsednikom SRJ Vojislavom Kostunicom u Beogradu. Medju Srbima prevladava utisak da se vrsi snazan pritisak na Beograd za izrucenja Tribunalu, dok istovremeno nema znakova da ce neko od Albanaca biti optuzen za zlocine pocinjene prema srpskim civilima na Kosovu.

- Mi ne kontrolisemo Tribunal u Hagu. To je medjunarodni sud koji ima nezavisan status, a dobija podršku od medjunarodne zajednice. Ne mogu vam reci sta oni misle, da li pripremaju slucajeve protiv nekoga ili ne, jer to ne znam. Mogu jedino reci da postoje ljudi koji su optuzeni i oni treba da budu izruceni. Odgovornost za to je jasna. Za one koji jos nisu optuzeni, dokazi treba da budu prikupljeni i Tribunal ce odluciti o tome.

Smatra se da bi se pripadnici medjunarodnih snaga na Kosovu plasili ugrozavanja sopstvene bezbednosti ako bi se takva akcija povelala protiv bivskih lidera OVK, te da takve istrage neće biti dok su strane trupe ovde stacionirane.

- Dozvolite mi da kaznem da to uopste ne utice na nacin na koji mi razmisljamo. Tribunal treba da optuzi one za koje misli da su pocinili dela vredna optuzbe. Tacka.

Postoji li nesto sto biste zeleli narocito da naglasite, posebno kada je rec o Beogradu i kosovskim Srbima?

- Ne mogu da govorim o Beogradu, ali mi smo odusevljeni sto su Srbi na Kosovu odabrali da ucestvuju u procesu ponovnog razvoja, rekonstrukcije i izgradnje za bolju buducnost citavog Kosova. Verujemo da svi ljudi s Kosova imaju pravo da budu ovde i zive u miru i prosperitetu. Posveceni smo ostvarivanju takvih uslova i oni bi trebalo da budu optimisti kada je rec o buducnosti. Zaista smo u potpunosti uz sve ljude Kosova i nastavice tako da radimo.

I kada ocekujete da ce Srbi - clanovi parlamenta moci da dodju na sednice Skupstine bez pratnje oklopnih vozila?

- Ne znam. Setite se da su osecanja duboka, ne mozemo zaviriti u srce svakog pojedinca u svakoj ulici. Zato ne znamo kada ce to vreme doci. Ono sto mozemo uciniti, jeste da napravimo okruzenje toliko bezbedno koliko je moguće u sadasnjim okolnostima, imajuci u vidu istoriju. Ali mi smo optimisti, u prirodi je ljudskog sistema da rane zaceljuju.

Svetlana Djurdjevic-Lukic

KNJIGE O ISTORIJI NAJVECA PREPREKA

Kosovska Mitrovica, 8. februara

U zgradi Tehnicke skole u severnom delu Kosovske Mitrovice danas je odrzan, kako je receno, savetodavni sastanak predstavnika regionalnog odbora Kosovske Mitrovice za obrazovanje i opstinskih administratora sa podrucja severa Kosova sa Majklom Bakstnerom, sefom UNMIK-ove kancelarije za obrazovanje iz Pristine.

Posle dvocasovnog razgovora, koji je bio zatvoren za javnost, novinarima se obratio sef kancelarije recima da se iz konsolidovanog kosovskog budzeta najvise novca na celom Balkanu odvaja za obrazovanje na Kosovu, koje ce, shodno reformama u Srbiji, teci i u ovoj juznoj srpskoj pokrajini. Kako je Bakstner kazao, UNMIK administracija, kojoj je u nadleznosti skolstvo, ima potpunu kontrolu nad programom ne samo albanskog, vec i srpskog skolstva. "Radimo na tome", istakao je, "kako bi stvorili integrisani program za celo Kosovo, ali sa posebnim akcentom kada je u pitanju albanski, odnosno srpski program i program ostalih nacionalnih zajednica na teritoriji Kosmeta".

- Moram da kazem i to da radimo u tesnoj saradnji sa Republickim ministarstvom za obrazovanje i nasa saradnja je jako dobra. Reforma obrazovanja koja ce najesen biti u Srbiji, obuhvatice i skolstvo na teritoriji Kosova i Metohije, ali, da podvucem i to, da se oni nece razlikovati - naglasio je Majkl Bakstner.

On je istakao da se posebno vodi racuna kada su u pitanju udzbenici istorije i to je najtezi deo procesa stvaranja nastavnog plana i programa. "Jer", kazao je, "sadasnje knjige iz istorije vrlo su lose i na albanskom i na srpskom jeziku".

U kratkom obracanju novinarima Bakstner nije propustio priliku da naglasi da je Ministarstvo obrazovanja u Beogradu deo multinacionalnog projekta koji se sada realizuje. Jer, rekao je, Kosovo zeli da bude jedna od 15 clanica sistema obrazovanja.

Kako se kasnije culo, UNMIK administracija zaduzena za obrazovanje na Kosmetu nije pritiskala srpske prosvetare da prihvate UNMIK-ov nastavni plan i program obrazovanja. Medjutim, culi su se komentari "da se nesto valja ispod zita".

Kako nezvanicno saznajemo, na sastanku Bakstner nije osporio i buduće davanje "stipendija prosvetarima" koji u ovoj juznoj srpskoj pokrajini, osim republickih plata, primaju i kosovski dodatak unazad skoro tri godine.

Takodje, saznajemo da ce UNMIK-ovo odeljenje za obrazovanje sa sedistem u Pristini, osim mesecnih stipendija, koje za nastavno osoblje iznose 140 evra, a za pomocno 75 evra, po uceniku izdvajati mesечно 58 maraka. Receno je i to da je budzet za ovu godinu od strane UNMIK-ovog staba za obrazovanje u Pristini odobren u iznosu od vise od tri miliona evra za podrucje Kosovskomitrovickog regiona, a donacija ce se odnositi i na severni srpski i na juzni albanski deo grada.

B. Radomirovic

Svakodnevnica srpskih djaka na Kosovu i Metohiji

PUT DO SKOLE UZ PRATNJU

Kosovska Mitrovica, 9. februara (Tanjug)

Trecu godinu od dolaska medjunarodne civilne i vojne misije na Kosovo i Metohiju vise od 800 srpskih djaka u skole putuje iskljucivo uz pratnju naoruzanih vojnika Kfora, pise "Jedinstvo".

Svaki drugi nacin putovanja je rizizan, a od dolaska Kfora, iz Pristine svakog dana 36 srpskih osnovaca i srednjoskolaca putuje u pratnji svedskih i britanskih vojnika do Lapljeg Sela i Gracanice, gde pohadjaju nastavu u osnovnoj i ekonomskoj skoli i gimnaziji, pise taj nedeljnik.

Spanski vojnici obezbedjuju prevoz i pratnju srpskim djacima iz sela Banje i Suvo Grlo, a u Kosovskoj Kamenici svakog jutra ruski vojnici staju na celo kolone od stotinak osnovaca, koje iz jednog dela grada sporednim ulicama s puskama u ruci i prstom na obaracu prate do skole.

U Obilicu zuto obojeni skolski autobus sa srpskim djacima redovno prati oklopni transporter norveskog Kfora, prolazeci kroz svih sest naselja u kojima zive Srbi.

Skola "Branko Radicevic" u Obilicu je opasana bodljikavom zicom i pod stalnom je strazom, a srpska deca za vreme odmora ne smeju u dvoriste zbog stalnih provokacija. Nastava i odmori, radost svakog djaka, odvijaju se iza resetaka na prozorima ucionica te osnovne skole.

U juznom delu Kosovske Mitrovice medju vise od 75.000 Albanaca samo je jedan srpski djak - ucenica sestog razreda Sneza Koljensic, pise "Jedinstvo".

Svako jutro trojica naoruzanih francuskih vojnika prate malu Snezanu od kuće u juznom delu grada do skole u severnom delu grada, a po podne je opet isprate preko mosta do kuće i roditelja.

Iz srpskog sela Svinjare, nadomak Kosovske Mitrovice, s juzne strane grada, devet ucenika svakog jutra u minibusu ojacanom resetkama stize do skola u severnom delu Mitrovice u pratnji grckih vojnika.

U Lipljanu srpski djaci nemaju ni skolu ni pratnju. Tamo ih kroz baste i precice roditelji vode u privatnu kucu gde se odrzava nastava, jer velika zgrada Osnovne skole "Braca Aksic" i Poljoprivredna skola vec dve i po godine sluze samo Albancima.

Iako ima skolskog prostora, za srpske ucenike nema mesta, pise "Jedinstvo".

METOHIIJA U GROCKOJ

U maloj varosi Grockoj, nadomak Beograda, smestio se, posle proterivanja iz prelepog metohijskog grada Prizrena trener prizrenskog karate kluba METOHIJA Branislav Stankovic.

Cim se malo privikao na Grocku, krenuo je u formiranje karate kluba DUNAV i dobio pomoc Danskog saveta za izbeglice. Okupio je decu izbeglica, prognanih ili raseljenih lica i mestane, njih cetrdesetak uzrasta od 5 do 18 godina. Uz ucenje borilackih vestina, deca i omladina provodi vreme u igri i druzenju.

Vec na Uskršnjem turniru u Kragujevcu, odrzanom 08.04.2001. mladi karatisti iz Grocke osvajaju cetiri prva, jedno drugo i jedno trece mesto.

Nepunih mesec dana kasnije, na Djurdjevdanskom turniru u Markovcu osvajaju jedno drugo i jedno trece mesto.

U Kragujevcu, na masovnom Turniru prijateljstva i Vidovdanskom turniru osvajaju po jedno prvo mesto, vise drugih i trecih mesta.

Krajem prosle godine u dvomecu u Grockoj ubedljivo su pobedili znatno stariju ekipu VITEZ iz Vince.

Iako zaokupljen treningom svojih pitomaca, trener Branislav Stankovic se setno pita: Kada cu se vratiti u rodni Prizren i nastaviti rad sa karate klubom METOHIJA.

